

SUSAN
WIGGS
*Zon over
het water*

Vertaling Henske Marsman

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2010 Susan Wiggs
Oorspronkelijke titel: *The Summer Hideaway*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2016 HarperCollins Holland
Vertaling: Henske Marsman
Omslagontwerp: zero-media.net, München
Omslagbeeld: © FinePic, München
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0727 4
ISBN 978 94 027 6191 7 (e-book)
NUR 302
Eerste druk in deze editie maart 2021

Originele uitgave verschenen bij MIRA® Books, Toronto, Canada.
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met Harlequin Books SA.
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Proloog

Gezocht: Privéverpleegster (in de staat New York)

Referentie: 146002215

Reacties aan: godfrey@georgebellamy.com

Oudere heer zoekt verzorging rond het levenseinde, voltijs, dag en nacht.

Gevraagd:

- Leeftijd tussen de 25 en 35 jaar
- Vrouw (harde eis)
- Beschikt over een positieve levenshouding en gevoel voor avontuur
- Moet van kinderen van alle leeftijden houden
- Is bereid om te verhuizen
- Geen emotionele bagage
- Verpleegkundige vaardigheden en een geldig diploma zijn een pre

Geboden:

- Uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden
- Wekelijks salaris middels directe storting
- Rustieke accommodatie aan Willow Lake in de Catskills Wilderness

Hoofdstuk 1

Korengal-vallei, provincie Kunar, Afghanistan

Zijn ontbijt bestond uit gedroogde eieren en minifriet uit een pakje, geserveerd op een metalen dienblad in een ruoerige eetzaal. In zijn mok zat een koffie-achtige substantie met wit poeder erin.

Na een uitzending van twee jaar keek Ross Bellamy met afgrijzen naar het eten. Hij was het helemaal beu. Gelukkig was dit zijn laatste dag. Het leek een dag als alle andere: monotoon, maar met de constante dreiging van naderend onheil. De statische ruis van de radio en het kletterende bestek in de hal waren zulke vertrouwde geluiden geworden dat hij ze nauwelijks meer hoorde.

Bij een zendstation zat een militair van de Dustoff-eenheid paraat voor de volgende oproep voor een medische evacuatie. Die oproep kwam altijd. Als piloot op de ambulancehelikopter had Ross er elke dag – soms zelfs elk uur – mee te maken. Toen zijn portofoon afging, stond hij dan ook onmiddellijk op. De oproep was het teken voor dienstdoende militairen om alles uit hun handen te laten vallen: een vork met een onduidelijk stukje vlees eraan. Winnende kaarten tijdens een potje hartenjagen. Een brief aan een geliefde, halverwege een zin die misschien nooit zou worden afgemaakt. Een droom over thuis in het hoofd van een slapende militair. Een gebed, of een scheerbeurt.

De ambulanceteams stonden bekend om hun snelle reactietijd: binnen vijf of zes minuten na de oproep steeg de helikopter op. Mannen en vrouwen kwamen in actie, nog kauwend of nog nat van een douche, en pakten de hun welbekende rol op, even gehard als de stalen neuzen van hun laarzen.

Tandenknarsend vroeg Ross zich af wat deze dag voor hem in petto had. Als hij het maar zou overleven. Hij wilde met ontslag, en wel zo snel mogelijk. Zijn grootvader was al geruime tijd ziek en Ross vermoedde dat het een stuk ernstiger was dan zijn familie hem voorspiegelde.

Zijn grootvader ziek, hij kon het nauwelijks bevatten. Het was altijd een imposante man geweest, met een passie voor reizen en een bulderende lach waarmee hij een kamer vol mensen aan het lachen kreeg. Voor Ross was hij meer dan alleen een opa. Door omstandigheden in zijn jeugd was hun band heel hecht geworden, en dat was altijd zo gebleven.

In een opwelling stopte hij de laatste brief van zijn grootvader in het borstzakje van zijn pilotenjas, naast zijn hart. Door dit gebaar alleen al trok zijn maag samen van spanning.

‘Kom op, Leroy,’ zei Nemo, de groepscommandant, en zoals altijd zong hij de eerste regels van Get Up Offa That Thang. Ross had in het leger de bijnaam Leroy gekregen nadat een aantal van zijn collega’s iets (maar veel te weinig) te weten waren gekomen over zijn achtergrond als rijkeluikind. De chique scholen en vooraanstaande familie maakten hem tot een geliefd mikpunt van spot. Nemo had hem omgedoopt tot Little Lord Fauntleroy. Dat was

vervolgens afgekort tot Leroy en die naam was blijven hangen.

‘Ik kom eraan,’ zei Ross, terwijl hij met grote passen naar het helikopterplatform liep. Hij en Ranger zouden vandaag vliegen.

‘Succes met de FNG.’ FNG stond voor Fucking New Guy, wat betekende dat Ross een nieuweling aan boord had. Hij nam zichzelf voor vriendelijk te doen. Zonder nieuwelingen zou hij per slot van rekening nooit naar huis kunnen. Volgens de laatste berichten zat zijn tijd er bijna op. Over een paar dagen zou hij weer thuis zijn, als hij vandaag tenminste zijn huid wist te redden.

De FNG bleek een verpleegster te zijn. Ze heette Florence Kennedy en kwam uit Newark. Ze had die onschuldige vastberadenheid die alle groentjes hadden en die als een flinterdun masker over hun allesverterende angst lag.

‘Jezus, waar wacht je nog op?’ baste Nemo terwijl hij haar voorbijliep. ‘Naar het helidek, verdomme.’

Ze bleef als bevroren staan, bleek van verontwaardiging, en maakte geen aanstalten Nemo te volgen.

Ross keek haar nijdig aan. ‘Nou? Wat sta je daar nou?’

‘Ik... ik hou er niet van als er gevloekt wordt.’

Ross proestte het uit. ‘Je vliegt dadelijk oorlogsgebied binnen en je maakt je dáár druk om? Militairen vloeken. Wen er maar aan. Niemand vloekt zoveel als een militair. En niemand bidt zoveel. Ik vind dat prima samengaan. En jij binnenkort ook, denk ik.’

Ze keek alsof ze ging huilen. Hij wilde iets geruststellends zeggen, maar kon niets bedenken. Sinds wanneer

kon hij niet meer vriendelijk doen? Sinds hij zo afgestompt was dat hij niets meer voelde.

‘Kom,’ zei hij simpelweg, en hij liep zonder om te kijken verder. De chef van het grondpersoneel dreunde een checklist op. Iedereen klom aan boord. Om tijd te besparen, werden wapens en helmen in de lucht om- en opgedaan. Door zijn oortje kreeg Ross informatie over de actuele situatie binnen, en hij keek op zijn kaarten. De oproep was van het meest gevreesde soort: zowel militaire als burgerslachtoffers, vijand nog in het gebied. Ze werden begeleid door bewapende Apache-helikopters, want het rode kruis dat op de neus, romp en beide laaddeuren van de helikopter geschilderd was, maakte op de vijand geen enkele indruk. De bemanning kon zich daarvoor niet laten tegenhouden; ze moesten snel handelen. Als een militair op de grond gewond raakte, moest hij één ding horen: Dustoff komt eraan. Voor iemand die ergens lag dood te bloeden, was de luchtambulance zijn enige hoop op overleving.

Binnen enkele minuten vlogen ze noordwaarts over de groene heuvels van de provincie Kunar. Op topsnelheid zoefden ze over steile pieken, majestueuze bossen en zilverwitte rivieren. Ross voelde zich gespannen. Door het constante lawaai van de motor werden de gesprekken via de koptelefoons beperkt tot de hoofdzaken. Het vliegen naar onbekend gevaar was voor hem een dagelijks terugkerend fenomeen, maar hij zou er nooit aan wennen. De laatste missie, zei hij tegen zichzelf. Dit is je laatste missie. Het mag nu niet misgaan.

De Korengal-vallei was een van de mooiste plekken op

aarde. En een van de meest verraderlijke. De helikopters konden het doelwit zijn van luchtraketten, beschietingen of tussen bergtoppen gespannen struikeldraden. Het prachtige landschap werd op dit moment ontsierd door oplichtend geweervuur en onheilspellende rookpluimen. Dit waren allemaal dodelijke wapens, gericht op de heli's.

Ross wist hoeveel tijd er zat tussen het zien van een flits en getroffen worden: een, twee, drie hartslagen en dan kon het raak zijn. De Apaches begonnen op de flitsen te vuren. Hierdoor hielden de beschietingen even op, zodat de medische helikopter kon dalen. Ross en Ranger, de andere piloot, probeerden de plek te bereiken waar de oproep vandaan was gekomen. Ondanks de informatie die ze hadden gekregen, wisten ze nooit wat hen te wachten stond. De helft van hun vluchten bestonden uit het evacueren van Afghaanse burgers en veiligheidspersoneel. Het land had een belabberde medische infrastructuur, dus soms werden er patiënten opgehaald voor transport vanwege oorlogsverwondingen, ongelukken en zelfs hondenbeten. Ross had met zijn eenheid alle mogelijke ellende gezien. Maar gezien de bestemming leek dit geen eenvoudig patiëntentransport naar de luchtbasis Bagram. Deze regio was de dodelijkste uitvalsbasis van de Taliban, alleen te voet begaanbaar. Het gebied werd ook wel de Vallei des Doods genoemd.

De heli naderde de plaats van bestemming en zette de daling in. De toppen van de hoge naaldbomen werden uit elkaar geblazen door de draaiende rotoren, waardoor ze een glimp van het terrein konden opvangen. In het dal zagen ze enkele hutten met daken van gebakken aarde. Ross

zag burgers en militairen wegrennen. Sommigen waaierden uit op zoek naar de vijand, anderen beschermden hun gewonden terwijl ze op hulp wachtten.

Aan beide kanten van de vallei werden de heuvels verlicht door de beschietingen. Ross begreep onmiddellijk dat er beneden te veel klein-kaliberwapens waren. Er waren niet voldoende gevechtshelikopters.

De kans op vijandelijk vuur was levensgroot, en als piloot was hij degene die moest beslissen. Terugtrekken en de bemanning beschermen of de reddingsactie doorzetten en levens op de grond redden? Zoals altijd was het een afschuwelijke keuze, die niettemin snel en resoluut gemaakt moest worden. Er was geen tijd om na te denken.

Hij vloog erheen en probeerde het doel zo dicht mogelijk te naderen, maar hij kon niet landen. De copiloot schudde driftig zijn hoofd. Het terrein was te ruig. Ze moesten een brancard laten zakken.

Nemo hing uit de laaddeur en liet de kabel naar beneden zakken. Er werd een reddingsbrancard neergelaten en de eerste militair (degene met de ernstigste verwondingen) werd erop gelegd. Ross trok op, terwijl de lier de kabel snel begon op te rollen. De brancard was bijna binnen toen Ross een nieuwe rookpluim zag: een raketwerper. Op een hoogte van nog maar vijftien meter had hij geen tijd om de kleine grond-luchtraket te ontwijken. Ze werden geraakt.

Een witte flits sloeg door de helikopter. Het regende scherven, apparatuur, verfschilfers en er woei een griezelige vlag opgedroogd bloed van eerdere vluchten door de laadruimte. Vervolgens werd de heli door een regen van

kogels getroffen en begon hij hevig te schokken. Bekleding, stukken aluminium, kapotte apparatuur – waaronder een paar radio's – vlogen in het rond, terwijl Ross voor het eerst in zijn leven een Mayday-oproep deed aan de mannen op de basis. Een gesprongen brandstofleiding spoot de cockpit onder.

Hij voelde de kogels inslaan op zijn gepantserde stoel, tegen de platen voor zijn gezicht, op de bolle ruit boven hem. Hij werd geraakt in zijn rug en hapte naar adem. Niet doodgaan, zei hij tegen zichzelf. Blijven leven, verdomme. Hij moest blijven leven, want als hij doodging, zou de rest het ook niet overleven. Dat was voor hem voldoende reden om door te zetten.

Hij had wel eens eerder een getroffen heli aan de grond gezet, maar niet onder deze omstandigheden. Er was geen water om op te landen. Hij hoopte vurig dat hij kon landen zonder dat iemand gewond raakte. Hij wist niet of de brancard aan boord gehesen was. Hij moest er niet aan denken dat een gewonde militair onder de helikopter aan een kabel bungelde.

Ranger probeerde een andere radio. Een rookhandgranaat verspreidde een rode wolk die vervolgens door de wind werd weggeblazen. Net toen ze weer onder een spervuur bedolven werden, zag Ross een plekje op de grond. Stukken blik spatten van de helikopter af en schampten tegen zijn schouders en zijn helm. De helikopter tolde rond alsof hij in een enorme blender was gestopt en was volledig onbeheersbaar. Ross kreeg hem geen centimeter meer omhoog. Zijn hoofd suisde van het piepende, klaaglijke gejam van de neerstortende helikopter.

De aarde vloog op hen af, en hij nam willekeurige dingen op de grond waar: een vergeelde reclameposter voor babyvoeding, een verwrongen voetbalgoal. Brullend raakte de helikopter de grond. Nog meer opspattend blik. De klap sloeg door elk botje in zijn lichaam. Zijn kiezen klaptten op elkaar. Eén rotor werd losgerukt en maaide alles neer wat in de buurt kwam. Ross kwam nog voordat de helikopter tot stilstand kwam in beweging. Hij werd haast verstikt door de kerosinelucht. Met één hand pakte hij Rangers schouder beet. Gelukkig, zijn copiloot leefde nog.

Nemo worstelde met zijn veiligheidsgordel, waarmee hij zich tijdens de vlucht altijd vastzette. De riemen zaten in de knoop en hij zat ook nog met een beugel vast aan de gescheurde romp. Ranger schoot hem te hulp en samen sleepten ze vervolgens de gewonde militair op de brancard weg, die godzijdank nog net voordat ze neerstortten aan boord was gehesen.

‘Kennedy!’ Ross viel op zijn knieën naast de nieuweling. Hij zag haar angstaanjagend stil op haar zij liggen. ‘Hé, Kennedy,’ zei hij. ‘Sta op. Sta op, verdomme! We moeten hier weg.’ Niet dood zijn, bad hij. Alsjeblieft niet dood zijn. Vreselijk vond hij dit. Hij had al te vaak een militair omgedraaid en gezien dat hij of zij al te ver heen was. ‘Ken –’

‘Jezus Christus.’ De FNG duwde zijn hand weg en krabbelde hartgrondig vloekend overeind. Heel even keek ze Ross aan. De blozende onschuld was van haar gezicht verdwenen en had plaatsgemaakt voor een grimmi-ge, vastberaden blik. ‘Kom op,’ zei ze. ‘Weg hier.’

Ze verscholen zich alle vier achter de gebutste romp van de helikopter. Het rode kruis en de staart waren doorboord met kogelgaten. De vloer was bezaaid met AK-47-patronen. De Apache-helikopters waren inmiddels in de aanval gegaan en zochten de vijand op de grond. Ze vuurden op de lichtflitsen op de berghellingen en wisten zo een pauze in de beschietingen te bewerkstelligen waar iedereen naar snakte. De andere helikopter was ontsnapt en zond ongetwijfeld namens de eenheid panieksignalen uit. Overal kringelde zwarte rook op van mortiervuur.

Evacueren was onmogelijk. De bemanning moest dekking zoeken. Met gebogen hoofd droegen ze de brancard door een regen van puin naar het dichtstbijzijnde huis. Door een wolk van rook en stof ontwaarde Ross een vijandelijke militair, die behoedzaam en gewapend met een AK-47 het huis vanaf de andere kant naderde.

Hij gaf Nemo een por en gebaarde: 'Ik heb hem.' Ross was ongewapend en wist dat hij maar een paar seconden de tijd had. Hij moest het van het verrassingsmoment hebben. Nu kwam zijn militaire opleiding goed van pas. Hij naderde de militair van achteren, bukte, greep hem bij zijn enkels en trok hem met een ruk naar achteren, waardoor de militair plat op zijn gezicht viel. Ross werkte het verbijsterde slachtoffer snel af: ogen, nek, kruis – in die volgorde. De jongen wist niet wat hem overkwam. In een paar tellen had Ross zijn polsen met tiewraps vastgebonden, het wapen afgepakt en de militair het huis binnensleept.

Daar troffen ze een groep belegerde Amerikaanse en Afghaanse militairen aan.

‘Dustoff 91,’ stelde Ranger zich voor. ‘Jullie zullen helaas op een volgende lift moeten wachten.’

De gevangengenomen militair lag kreunend op de grond.

‘Jezus, waar heb je dat geleerd?’ vroeg een van de Amerikaanse militairen.

‘Ongewapende strijd – een specialiteit van de medevac,’ zei Nemo, terwijl hij Ross hielp.

Iedereen begon in het Pasjtoe en het Engels door elkaar te praten.

‘We zijn de sigaar,’ zei een uitgeputte militair verduwaasd. Net als zijn wapenbroeders zag hij eruit alsof hij zich in geen weken gewassen had, en hij droeg een vlooi-enband om zijn middel; het leven hier was een hel. De militair, nog met de blozende wangen van een jongen maar met holle ogen, vertelde toonloos wat er was gebeurd. Een deel van hem was er niet eens meer. Wanneer Ross een militair in deze staat aantrof, vroeg hij zich dikwijls af of het deel dat verdwenen was ooit nog terug zou komen.

‘Laten we naar de gewonden kijken,’ opperde Kennedy. Ze wilde wanhopig graag iets doen, wat dan ook. De militair nam haar mee naar een rij mensen die op de grond lagen: een Afghaanse tiener met een iPhone in zijn hand die leek te bidden; een jongen die kermend zijn verbrijzelde been vasthield; een aantal bewusteloze mensen. Kennedy controleerde hun vitale functies en keek vertwijfeld rond. ‘Ik heb iets nodig om op te schrijven.’

Ross haalde een stift uit haar kit. ‘Hier,’ zei hij, en hij wees op de ontblote borst van de tiener.

Ze aarzelde, maar begon toen op de borstkas van de

jongen te schrijven. Buiten ratelde opnieuw het geweer-
vuur tegen de grond.

Na wat een eeuwigheid leek te duren, maar in werkelijk-
heid een minuut of twintig was, arriveerde er een nieuwe
Dustoff-eenheid. Een dokter werd aan een kabel neergela-
ten, waarna de helikopter op zoek ging naar een plek om te
landen. Binnen ging de triage verder, waarbij iedereen de
artsen hielp.

Ross liep langs een paar militairen die al overleden wa-
ren. Hij voelde niets. Dat stond hij zichzelf niet toe. De
nachtmerries kwamen later wel.

‘Kijk of je die bloeding kunt stelpen,’ zei de nieuwe
dokter, wijzend op een ander slachtoffer. ‘Druk er maar
iets tegenaan.’

Ross scheurde een mouw van zijn shirt af en hield die
tegen de bloedende wond. Pas toen hij de stof tegen de
arm drukte, zag hij dat het de arm van een oudere man
was, vastgehouden door een jongen die zachtjes in het
oor van de man aan het zingen was. Dit leek de gewonde
man te kalmeren.

Ross moest dat deel van zichzelf zien te vinden dat nog
kon voelen. Hij zag de jongen met zijn hand over de wang
van de oude man strijken. Familie. Dat was wat het leven
zin gaf. Wanneer alles wegviel, was familie het enige wat
er nog toe deed, het enige wat iemand op de been hield.
Afgezien van zijn grootvader had Ross nauwelijks fami-
lie. Hij vond het vreselijk om zich zo hol en verdoofd te
voelen.

Het geweervuur van de rebellen nam af. Er kwamen
nog twee helikopters aan en mensen met brancards ren-

den over het open veld naar de anderen. Iedereen kwam in actie, profiterend van de tijdelijke rust. De gewonden werden op brancards gelegd, op poncho's meegesleept of door vermoeide armen gedragen. Diegenen die nog konden lopen, struikelden over elkaar heen de helikopter in. De eerste helikopter steeg op, slingerend onder het gewicht.

Ross zat in de tweede en was als laatste aan boord geklommen. Het schieten was weer begonnen en de kogels ketsten af tegen de romp van de helikopter. De vlucht verliep in een waas van lawaai, stof en rook, maar uiteindelijk zag hij godzijdank een militair op de grond de woorden uitspreken waar iedereen zo op had gehoopt: 'Dustoff is binnen.'

Ze bereikten het helidek op hun laatste restje brandstof, waarna het grondpersoneel het overnam. Ross ging naar iemand van het medische team voor wat Betadine en verband en liep vervolgens het kazerneterrein op. De zon brandde op zijn blote arm waar hij zijn mouw had afgescheurd. Hij was naar de hel geweest en terug, en het was nog maar net middag. Het duizelde hem.

Zijn Dustoff-eenheid stond bekend om zijn snelheid en efficiëntie en had vele levens gered. In vijftientig minuten van slagveld naar hospitaal, dat was de norm. Hij zou er met trots op terugkijken, maar nu moest hij verder. Zo snel mogelijk.

In de eetzaal gonsde het van de activiteit. Er stonden alweer twee vluchten klaar voor vertrek.

'Zo, Leroy, vroege kerst voor jou dit jaar,' zei Nemo,

terwijl hij een dubbelgeklapt stuk pizza naar binnen schrokte. ‘Ik hoor dat je ontslagpapieren binnen zijn.’

Ross knikte. Hij voelde een golf van opluchting – of was het iets anders? – door zich heen gaan. Het ging nu echt gebeuren. Hij zou eindelijk naar huis gaan.

‘Wat ga je doen als je weer thuis bent?’ vroeg Nemo.

Opnieuw beginnen, dacht Ross. Het deze keer goed doen. ‘Ik heb grootse plannen,’ zei hij.

‘Vast,’ grinnikte Nemo, en hij stond op om te gaan douchen. ‘Wie niet?’

Wanneer je hier zit, dacht Ross, maak je helemaal geen plannen, behalve om de volgende paar minuten te overleven. Het was bijna onvoorstelbaar dat hij nu verder vooruit moest denken.

Verderop zat Florence Kennedy in de schaduw op haar hurken. Ze dronk uit haar veldfles en snikte zacht.

‘Sorry dat ik zo tegen je tekeering,’ zei hij.

Ze keek met rode ogen naar hem op. ‘Je hebt me het vege lijf gered.’

‘Het is een lekker lijf.’

‘Kijk uit wat je zegt. Daar kun je nog flink mee in de problemen komen.’ Ze grijnsde door haar tranen heen. ‘Ik sta bij je in het krijt.’

‘Ik deed gewoon mijn werk.’

‘Dus je gaat naar huis?’

‘Yep.’

Ze haalde een visitekaartje uit haar borstzak en schreef er een e-mailadres op. ‘Wie weet kunnen we contact houden.’

‘Wie weet.’ Zo ging dat niet, maar ze was nog te nieuw

om dat te weten. Hij draaide het kaartje om. ‘Tyrone Kennedy. Openbaar Ministerie van New Jersey,’ las hij. ‘Zit ik al in de problemen?’

‘Nee. Maar mocht dat ooit het geval zijn in New Jersey, bel mijn vader dan. Hij heeft connecties.’

‘En toch ben jij hier.’ Hij maakte een weids armgebaar door de stoffige kazerne. Misschien was ze net als hij destijds was geweest: doelloos, op zoek naar iets wat ertoe deed.

Ze haalde haar schouders op. ‘Ik zeg alleen maar dat mocht ik ooit iets voor je kunnen doen... laat het me dan weten.’ Ze schroefde haar veldfles weer dicht en ging op weg naar de kantine, duidelijk een ander mens dan de nieuweling die hij nog maar een paar uur eerder had ontmoet.

Tot zijn verbazing trilde zijn hand toen hij het kaartje in zijn zak stopte. Hij had alleen maar wat schrammen opgelopen, maar alles deed pijn. Zijn zenuwuiteinden hadden zenuwuiteinden. Na drieëntwintig maanden zichzelf gevoelloos te hebben gemaakt voor allerlei soorten pijn, begon hij opeens alles weer te voelen.